

Research Paper

Investigating the Mediating Role of Self-Knowledge Processes in the Relationship between Repression (Self-Deception and Other-Deception) and the Divorce Tendency in Men and Women Seeking Divorce

Akram pouzad¹, Samaneh Najarpourian *², Moosa Javdan³, Abdolvahab Samavi⁴, Mehdi Reza Sarafraz⁵

1- Ph.D Student in Counseling, Department of Counseling, Faculty of Human Sciences, University of Hormozgan, Bandar Abbas.

2- Assistant Professor, Department of Counseling, Faculty of Humanities, University of Hormozgan, Bandar Abbas, Iran.

3- Assistant Professor, Department of Counseling, Faculty of Humanities, University of Hormozgan, Bandar Abbas, Iran.

4- Associate Professor, Department of Educational Sciences, Research Center of Educational and Behavioral Sciences, University of Hormozgan, Bandar Abbas, Iran.

5- Assistant Professor, Department of Clinical Psychology, University of Shiraz, Shiraz, Iran.

Received: 2021/09/12

Revised: 2021/09/30

Accepted: 2022/01/25

Use your device to scan and read the article online

DOI:

10.30495/jpmm.2022.28956.3488

Keywords:

Self-Knowledge Processes, repression (Self-Deception and Other-Deception), Divorce Tendency, Divorce.

Abstract

Introduction: Investigating the mediating role of Self-knowledge processes in the relationship between repression (self-deception and other-deception) and the divorce tendency in men and women seeking divorce. This study aimed to investigate the mediating role of self-knowledge processes in the relationship between repression (self-deception and other-deception) and the divorce tendency in men and women seeking divorce.

Method: The statistical population of the present study included all people seeking divorce who referred to the Welfare Organization of Bandar Abbas. The sample size was determined by the multistage random sampling method and based on the research assumptions of structural equations of 380 people. For data collection, the Cohesive Self-Knowledge Questionnaire (2008), Behshiri (2003), Self-Control (2004), the Short-Form Self-Compassion Scale (2011), Repression (1990) and the Divorce Desire Questionnaire (1996) were used

Results: The results of the analysis of the main research hypotheses showed that there is a significant relationship between repression and the divorce tendency. Also, among the self-regulatory processes, only the relationship between divorce tendency and compassion was confirmed, and the results showed that the relationship between repression and self-control, cohesive self-knowledge and compassion was also statistically confirmed. Finally, the fit index showed that in the whole sample, the model has an acceptable fit with the data. Overall, the findings showed that repression directly affects the divorce tendency in individuals seeking divorce, and indirect effects showed that the only repression affects the tendency for divorce through compassion

Conclusion: By examining self-cognitive processes as predictors of divorce and the role of these factors, the self-efficacy of divorce management in couples increased.

Citation: pouzad, A., Najarpourian, S., Javdan, M., Samavi, A., Sarafraz, S.A. Investigating the Mediating Role of Self-Knowledge Processes in the Relationship between Repression (Self-Deception and Other-Deception) and the Divorce Tendency in Men and Women Seeking Divorce. Quarterly Journal of Psychological Methods and Models 2022; 12 (46): 147-162. DOI:10.30495/jpmm.2022.28956.3488

*Corresponding author: Samaneh najarpourian

Address: Assistant Professor, Department of Counseling, Faculty of Humanities, University of Hormozgan, Bandar Abbas, Iran.

Tell: 09173661607

Email: s.najarpourian@yahoo.com

Extended Abstract

Introduction

It should be noted that couples that apply divorce, seek divorce for a variety of interpersonal and intrapersonal reasons and problems related to relationship experiences, social and economic, underlying characteristics, and mental and emotional well-being (2). Self-deception and other-deception mean expressing bias in the characteristics of individuals or others and couples who are on the same path together to understand, interpret and evaluate their future, they communicate with each other through bias (51). Rather than effective management, it seems to be due to self-deception (31). There is no doubt that this issue has different causes, which have adverse effects on couples and those who are in a relationship with them. This study aimed to investigate the mediating role of self-knowledge processes in the relationship between repression and the tendency for divorce in men and women seeking a divorce.

Method

Since the present study seeks to investigate the mediating role of self-knowledge processes in the relationship between repression (self-deception and other-deception) with the desire for divorce in men and women seeking divorce and in it has tried to design a hypothetical model based on theoretical foundations and findings. The studies of previous researches examine, predict and analyze a set of relationships between the variables in the path diagram using the structural equation model. The statistical population of the present study includes all men and women applying for divorce who referred to the Welfare Organization of Bandar Abbas in 1398. The sample size was determined based on the research assumptions of structural equations and the number of parameters was 380 people and multi-stage random sampling method was used to determine the members of the statistical sample.

These questionnaires were used for the present study. Cohesive self-knowledge: This scale has been developed by Ghorbani et al. (20), by integrating two empirical and reflective aspects of self-knowledge in order to measure the self-knowledge based on the integration of the past with the present empirical mindfulness and its attachment to the desired future. This tool has 12 items and has a five-point Likert response scale. And the degree of its answers is from 1 (mostly true) to 5 (mostly false) mindfulness: The 15-question scale of mindful attention and awareness developed by Brown & Ryan (7) includes their transcendental experiences in a flexible, non-judgmental and receptive manner (6). Self-control: Contains 13 expressions designed to measure the tendency of self-control and has a response range of 5 degrees from "absolutely" to "very much". This scale has good reliability and validity Self-Compassion Scale - Short Form: The Self-Compassion Scale includes three main factors: kindness to oneself in the face of self-judgment, a sense of human commonality in the face of isolation, and awareness in the face of imitation. repression (Weinberger Compatibility Inventory Short Form): The short form of the Weinberger and Schwartz Compatibility Inventory (Weinberger, 1990) contains 37 items that are scored on a 5-point scale from 1 (incorrect) to 5 (correct). Divorce tendency Questionnaire: This scale was first developed by Roosevelt, Johnson, and Moro (1986). This questionnaire is a 14-item questionnaire used to assess a couple prone to divorce. Each item is scored on a 7-point scale, with a high score indicating a high tendency to divorce.

Results

In this section, the researcher first reports the descriptive indicators of research variables. The mean and standard deviation of the variable of tendency to divorce was 9.28 ± 19.87 . The mean and standard deviation of mindfulness were

16.56 ± 60.34 . Also, the mean and standard deviation of the self-control variable was calculated to be 7.66 ± 46.09 . The mean and standard deviation of the cohesive self-knowledge variable was 6.61 ± 41.13 and also the mean and standard deviation of the compassion variable was 6.49 ± 37.81 . The mean and standard deviation of the repression variable was 5.13 ± 37.11 .

The tendency to divorce has been reported with a skewness of 1.04 and a kurtosis of 1.13. The amount of skewness and kurtosis for the mindfulness variables were -0.603 and 0.033. The amount of skewness and kurtosis for the self-control variables are -0.008 and 0.844, respectively. The amount of skewness and kurtosis for the cohesive self-knowledge variables were 0.371 and 0.080, respectively. The amount of skewness and kurtosis for its compassion variable is 0.277 and 0.969. Also, the amount of skewness and kurtosis for the repression variables is -0.139 and -0.129, respectively. Based on the results of skewness and kurtosis test, the distribution of scores is normal when the values obtained are between +2 and -2. According to the obtained results, since the results of skewness and kurtosis of the above variables are between +2 and -2, they are therefore normal. Based on the results obtained in the criterion of the tendency to divorce, only self-compassion with a rate of -0.186 and repression with a rate of -0.265 can significantly predict the tendency to divorce directly, but mindfulness, self-control and cohesive self-knowledge can. They do not have a meaningful prediction of the tendency to divorce. The results also showed that repression can significantly predict self-control, cohesive self-knowledge and compassion at 0.199, 0.329 and 0.176, respectively, but cannot predict mindfulness. According to these results, the

first hypothesis about the relationship between divorce and repression is confirmed, the second hypothesis is confirmed only in relation to the desire to divorce with self-compassion, and also in the third partial hypothesis is confirmed in relation to repression and self-control, cohesive self-knowledge and compassion. In order to investigate the indirect effects, since the indirect effect of the whole is presented only in Amos software and the indirect effects of each mediator are not presented separately, Preacher & Hayes method (2008) was used.

Conclusion

The results of the present study showed that repression (self-deception and other-deception) through cohesive self-knowledge, self-compassion, self-knowledge and self-control predict the tendency for divorce in couples. Repression can also significantly predict self-control, cohesive self-knowledge and compassion in couples but cannot predict alertness. Explain that repression as an unhealthy defense mechanism causes people to use self-deception and other-deception strategies

It is interesting why repression has not been able to predict mindfulness. Myers' research can be cited because they have a special skill in repressing negative emotions. First, repressors have less insight into their emotions (3). Primary mindfulness of repression is associated with a stage of self-control that includes cognitive orientation that prevents the mindful experience of anxiety. This stage involves limited access to information (11)). It is possible for repressors to retrieve their own negative and less specific memories so that they do not develop mindful anxiety (14).

مقاله پژوهشی

بررسی نقش میانجی فرایندهای خودشناختی در رابطه بین سرکوبگری (خودفریبی و دگرفریبی) با میل به طلاق در زنان و مردان متقاضی طلاق

اکرم پوزاد^۱، سمانه نجارپوریان^{۲*}، موسی جاودان^۳، عبدالوهاب سماوی^۴، مهدی رضا سرافراز^۵

- ۱- دانشجوی دکتری تخصصی مشاوره، گروه مشاوره، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه هرمزگان، بندرعباس، ایران.
- ۲- دانشیار گروه مشاوره، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه هرمزگان، بندرعباس، ایران.
- ۳- دانشیار گروه مشاوره، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه هرمزگان، بندرعباس، ایران.
- ۴- دانشیار گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه هرمزگان، بندرعباس، ایران.
- ۵- استادیار گروه روان‌شناسی بالینی، دانشکده روان‌شناسی، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران.

چکیده

مقدمه: میل به طلاق زمینه ساز از هم گسیختگی ساختار بنیادی ترین بخش جامعه یعنی خانواده است. تردیدی نیست این مساله علل متفاوتی دارد که بر روی زوجین و کسانی که با آنان در ارتباطند اثرات نامطلوبی به جا می‌گذارد. این پژوهش با هدف بررسی نقش میانجی فرایندهای خودشناختی در رابطه بین سرکوبگری (خودفریبی و دگر فریبی) با میل به طلاق در زنان و مردان متقاضی طلاق انجام گرفت. روش: جامعه آماری پژوهش شامل کلیه زنان و مردان متقاضی طلاق مراجعه کننده به سازمان بهزیستی شهرستان بندرعباس بودند. حجم نمونه با نمونه گیری تصادفی چند مرحله ای ۳۸۰ نفر تعیین شد. برای گردآوری داده‌ها از پرسش‌نامه خودشناسی انسجامی (۲۰۰۸)، بهشیاری (۲۰۰۳)، خودمهارگری (۲۰۰۴)، مقیاس شفقت خود- فرم کوتاه (۲۰۱۱)، سرکوبگری (۱۹۹۰) و پرسش‌نامه میل به طلاق (۱۹۹۶) استفاده شد. و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها مدل معادلات ساختاری به کار گرفته شد و از نرم افزار آماری Amos استفاده شد

یافته‌ها: نتایج نشان داد که بین سرکوبگری و میل به طلاق رابطه معنی داری وجود دارد. از بین فرایندهای خودنظم بخشی تنها رابطه میل به طلاق با شفقت مورد تایید قرار گرفت و در ادامه نتایج نشان دادند که رابطه بین سرکوبگری با خودمهارگری، خودشناسی انسجامی و شفقت نیز از لحاظ آماری مورد تایید قرار گرفت. در نهایت شاخص‌های برازندگی نشان دادند که در کل نمونه، مدل، با داده‌ها برازش قابل قبولی دارد.

نتیجه‌گیری: با بررسی فرایندهای خودشناختی به عنوان پیش‌بینی کننده طلاق و نقش این عوامل، می‌توان خود کارآمدی مدیریت طلاق را افزایش داد.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۶/۲۱

تاریخ داوری: ۱۴۰۰/۰۷/۰۸

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۱/۰۵

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید

DOI:
10.30495/jpmm.2022.28956.3488

واژه‌های کلیدی:

خود فریبی، دیگر فریبی، فرایندهای خودشناختی، میل به طلاق.

* نویسنده مسئول: سمانه نجارپوریان

نشانی: دانشیار گروه مشاوره، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه هرمزگان، بندرعباس، ایران.

تلفن: ۰۹۱۷۳۶۶۱۶۰۷

پست الکترونیکی: s.najarpourian@yahoo.com

مقدمه

باید توجه داشت که زوجین متقاضی طلاق به دلایل و مشکلات متعدد بین فردی و درون فردی مرتبط با تجربیات روابط، اجتماعی و اقتصادی، ویژگی‌های زمینه‌ای و بهزیستی ذهنی و احساسی خواستار طلاق می‌شوند (۲). انعکاس تفاوت‌های فردی در تمایلات باعث می‌شود مدیریت احساسات و عواطف شکل مشخصی به خود بگیرد و افراد رفتار خود را طوری تنظیم و کنترل می‌کنند بر اساس اینکه دیگران آن‌ها را چطور ببینند و این امر به میزان گسترده‌ای بر رضایت و تبادلات موثر است (۵۰). مشخص شده است خود فریبی و دگر فریبی به معنای ابراز سوگیری در خصوصیات افراد یا دیگران است و افرادی که با هم، هم مسیر هستند برای درک و تفسیر و ارزیابی آینده خود، با سوگیری با همدیگر ارتباط برقرار می‌کنند (۵۱) که نشان می‌دهد سرکوب‌گرها (خودفریب) عادت دارند که الگوی پردازش اجتنابی استفاده کنند و Newton & Contrada, (1992) از راهبردهایی استفاده می‌کنند تا تصاویر مطلوبی از خود انگاره خویش در زمانی که تهدید می‌شوند، حفظ کنند، مطابقت دارد. به نظر می‌رسد بیش از آن که مدیریت موثر باشد، ناشی از فریب خود است (۳۴). هم‌چنین، افراد برای باز داری از آگاه شدن به هیجانانگیزی منفی راهبرد توجه گردانی را به کار می‌برند (۳۲) و خوش بینی‌بیش‌تری به اتفاقات منفی نشان می‌دهند (۳۴) و کلمات منفی را کم‌تر برای توصیف خود به کار می‌برند (۸). روان انسان در طول دهها هزار سال منازعه تکاملی بین افزایش خود آگاهی و مهارت آشکار خودفریبی شکل گرفته است (۴۵). پژوهش‌های روان‌شناسانه زیادی بر روی فریب در انسان صورت گرفته است فریب این‌گونه تعریف می‌شود "فریب یک ارتباط دروغین است که هدف آن سود رسانی به ارتباط برقرار کننده (فریب دهنده) است که گاهی اوقات این ارتباط به صورت آگاهانه انجام می‌گیرد (۵۳) و دگرفریبی^۱ اقدامی قصدمندانه در جهت تاثیر بر دیگری که فریب‌دهنده می‌داند غلط است، می‌باشد (۴۵). زوجین برای کنترل مشکلاتشان بطور ناخودآگاه دست به خودفریبی و دگرفریبی می‌زنند. معمولاً افراد با بکار گیری این مکانیسم‌ها (خودفریبی و دگرفریبی) در یک زمان از خود در برابر اضطراب‌ها دفاع می‌کنند. موقعیت‌هایی هستند که در آن‌ها حقیقت درباره فرد پدیدار می‌شود و آن هنگامی است که دفاع‌ها فرو می‌پاشد. این جریان در زمان استرس شدید روی می‌دهد. فرایند طلاق یکی از این موقعیت‌هاست.

هنگامی که ازدواج و همسرشان بر طبق رؤیاهای ایده آل‌ها و انتظاراتی که آن‌ها قبل از ازدواج داشته‌اند پیش نمی‌رود، در

واقع احساسات در این مرحله بر ناامیدی نسبت به ازدواج و همسر متمرکز است (۲۵). در حقیقت پس از اینچنین ناامیدی، کل رابطه زناشویی در حاله‌ای منفی دیده می‌شود، مشکلات به نظر شدید و غیرقابل حل می‌رسند و دلسردی و بی‌زاری ادامه پیدا می‌کند. زوجین اکنون آینده‌های ترسناک و سرشار از تعاملات منفی یا جدایی و طلاق را پیش رو می‌بینند (۲۹).

از جمله متغیرهای دیگری که در رضایت از زندگی و به طور کلی سلامت روان موثر شناخته شده و ممکن است نقش تعدیل‌کننده در رابطه سلامت روان داشته باشد، فرایندهای خودشناختی است (۱۶). خودشناسی فرایندی انسجام بخش و انطباقی است، زیرا تجارب و صفات خود را در فرآورده‌های معنادار وحدت می‌بخشد و به واسطه خود نظم دهی می‌تواند به بهزیستی «خود» یاری رساند (۱۶). خودشناسی فرآیندی پویایی است، که در سایه آموزش‌های پویایی قابل دسترسی است، زیرا خود باید به موقعیت‌های همواره در حال تغییر پاسخ دهد. زمانمندی خودشناسی به معنای آن است که شرایط همواره در حال تغییر می‌باشند. آگاهی از این تغییرات و مرتبط ساختن تجربه جاری به تجربه گذشته زمینه را جهت حصول به آینده‌ای با رضایت و وحدت روانی فراهم می‌کند (۲۲). فرآیندهای خودشناختی شامل (خودشناسی انسجامی و بهوشیاری^۲)، خودمهارگری و شفقت خود است. در مدل فرایندهای چندگانه خود نظم دهی^۳ که توسط قربانی، واتسون، فرهادی و چن (۱۹) معرفی شده است برخی از این سازه‌ها وجود دارد (خودشناسی، بهوشیاری و خودمهارگری)، اما به نظر می‌رسد فرایند یک خود نظم دهی موفق بسته به شفقت خود نیز باشد که نقش به نظر می‌رسد که مدل پیشنهادی روان‌شناختی خود نظم‌دهی شخصیت شامل مولفه‌های (خودشناسی انسجامی، بهوشیاری، شفقت خود و خودمهارگری) مدلی کامل‌تر است که تقریباً تمامی جنبه‌هایی که فرایند یک خود نظم دهی بر پایه آن استوار است را یکپارچه و منسجم می‌کند (ولی خانی، ۱۳۹۴). مطالعات پیشین نشان دادند بین خودشناسی و سلامت روانی (۵)، استرس ادراک شده (۱۷)، سرزندگی ذهنی (۲۱) و رضایت زناشویی (۴۰) ارتباط وجود دارد. خودشناسی انسجامی با عدم سرکوب، مشاهده و لمس احساسات همراه است. افرادی که از خودشناسی بالایی برخوردار هستند، توانایی بیش‌تری برای کنترل افکار و اعمال تکانه‌ای خود دارند (عکس‌العمل نشان ندادن)، آگاهانه تر به محیط خود پاسخ می‌دهند، رفتارهای منفی در روابط آن‌ها کاهش یافته و در نهایت روابط رضایت بخش تری را تجربه می‌کنند. بنابراین، مسئله‌ای مهم که در پی بررسی آن هستیم این است که اگر خودشناسی

3 - Self-regulation

1- interpersonal-deception

2 - mindfulness

علاقمند بوده و نشان داده اند که متصور شدن خود به عنوان فردی شایسته و ارزشمند، نقش مهمی در توانایی حفظ و رضایت در روابط عاشقانه دارد به گونه‌ای که مطالعات نشان داده اند که افراد به دلیل عدم پذیرش خویشتن و داشتن تلقی منفی از خود نمی‌توانند روابط صمیمی با همسران خویش برقرار نموده و لذا، عرصه روابط زناشویی چنین افرادی توأم با بدگمانی، ناراضی‌تی و کشمکش‌های دنباله دار است که نهایتاً به گسست روابط منتهی می‌گردد (۲۷). مبتنی بر این دیدگاهها، چنین تصور می‌شود که شفقت خود به عنوان یک سازه محوری در روابط زناشویی بشمار می‌آید (۲۸). شفقت خود را به عنوان سازه‌ای سه مولفه‌ای شامل مهربانی با خود^۲ در مقابل قضاوت کردن خود^۳، اشتراکات انسان^۴ در مقابل انزوا^۵، و به‌شیری^۶ در مقابل همانند سازی افراطی^۷ تعریف کرده اند. ترکیب این سه مولفه مرتبط، مشخصه فردی است که به خود شفقت می‌ورزد. مهربانی با خود، درک خود به جای قضاوت خود و نوعی حمایت نسبت به کاستی‌ها و بی‌کفایتی‌های خود است. اعتراف به این که همه انسان‌ها دارای نقص هستند، اشتباه می‌کنند و درگیر رفتارهای ناسالم می‌شوند، مشخصه اشتراکات انسانی است. به‌شیری در مقابل همانندسازی افراطی در شفقت خود، به یک آگاهی متعادل و روشن از تجارب زمان حال می‌انجامد و باعث می‌شود جنبه‌های دردناک یک تجربه نادیده گرفته نشود و مکرراً ذهن را اشغال نکند (۳۶). مبتنی بر این سازه سه مولفه ای، براون و رایان (۷) توضیح می‌دهند که در عرصه روابط زناشویی زمینه وقوع اشتباهات رفتاری، شناختی، ادراکی و احساسی وجود داشته و شکل‌گیری رفتارهای ناسالم امری ممکن می‌باشد. افزون بر این، پدیده نقص و خطا، بنیادی‌ترین ویژگی انسانی بوده و وقوع تجارب دردناک از عناصر بلافصل زندگی جمعی بویژه زناشویی بشمار می‌رود که در این میان افراد و زوجین به شیوه‌های گوناگون با این پدیده‌ها مواجه می‌شوند. چنانچه مواجهه افراد با این پدیده‌ها به شکل اجتنابی و قضاوتی باشد و فرد به تخریب و تخفیف خویش دست بزند و درحالت نشخوار این تجارب به سر برده و اجازه ورود آن‌ها به سطح آگاهی را ندهد و کلیت وجودی خویش را بپذیرد و نقص و خطا را جزء آدمی نداند و در گذشته یا آینده به سر ببرد، در آن صورت فضای زندگی فردی و بین فردی، توأم با آشفتگی شده و امکان مهربانی با خود و در حال زندگی کردن از فرد ستانده خواهد شد و به دلیل عدم پذیرش خویشتن، زمینه‌ی پذیرش دیگران نیز از وی گرفته خواهد شد؛ به نحوی که بدگمانی نسبت به دیگری

انسجامی و دیگر مولفه‌های خود نظم‌دهی در زوجین بالا باشد و با به‌وشیاری همراه شود می‌تواند باعث کاهش تعارض و میل به طلاق در زوجین بشود؟

بر اساس مدل فرایندی نظم‌جویی هیجان گروس^۱ (۲۳) به‌وشیاری به نوعی بر آرایش توجه اثر می‌گذارد. باز آرایشی توجه فرصتی را برای درکی جدید از موقعیت فراهم می‌کند و بدون نیاز به پاسخ هیجانی بی‌درنگ، به شکل‌گیری ارزیابی و پاسخ‌های هیجانی منعطف منجر می‌شود و در نتیجه‌ی باز آرایشی مکرر توجه به احساس، باعث فرونشانی ارزیابی‌های عادت‌گون می‌شود (۲۴). عناصری که به‌وشیاری را به عنوان یک راهبرد نظم‌جویی هیجان نسبت به دیگر راهبردها مثل باز ارزیابی شناختی، سرکوب پاسخ، نشخوار و پرت کردن حواس، متمایز می‌کند و در واقع برتری می‌بخشد، به سه دسته تقسیم می‌شوند. اول این که به‌وشیاری به نوعی یک فرا استراتژی نظم‌جویی هیجان است؛ بدین معنی که با تاکید بر آرایش توجه، باعث گسترش آگاهی نسبت به عادات نظم‌جویی هیجان می‌شود و به فرد این امکان را می‌دهد که به واسطه‌ی شناسایی این عادات، بتواند پاسخ‌های هیجانی منعطف‌تری را نسبت به پاسخ‌های خودکار و استراتژی‌های خاص معمول برگزیند. همچنین، به‌وشیاری با افزایش توانایی فرد در تمرکز به طبیعت شکل‌گیری تجربه هیجانی، این امکان را فراهم می‌آورد که از راه اخلاص در درگیر شدن فرایندهای شناختی با حوادث منفی، از نشخوار و تکرار محرک‌های عواطف منفی جلوگیری شود. از سویی دیگر، به‌وشیاری به واسطه ارائه نوعی نگرش و سبک زندگی، فرصتی برای تغییر فردی فراهم می‌آورد. ما توانایی این را داریم تا به هیجان‌ات توجه کرده و طوری خود تنظیمی کنیم تا به سلامتی و رفاه بیش‌تری دست یابیم. از طریق توجه ارادی و پذیرش تجارب در لحظه حال، می‌توانیم از مهارت‌های مقابله‌ای گسترده و سازگارانه تری بهره بگیریم. در حمایت از این فرضیه براون و رایان (۷) اذعان داشتند افرادی که نمره بالا و معتبری در به‌وشیاری به دست آورند، به طور معناداری هیجان‌ات و رفتارهای تنظیم شده بیش‌تری داشتند. بنابراین، به‌وشیاری باعث می‌شود زوجین نگاه بی‌طرفانه نسبت به تفکر و احساس خود داشته باشد تا در نتیجه آن مانع تشدید افکار منفی در الگوی نشخوار فکری شده و تمرکززدایی افکار و هیجان‌ات فرد تسهیل شود.

افزون بر این روان‌شناسان در طول زمان، به کیفیت افکار و احساسات افراد درباره خودشان و تاثیر آن بر روابط شخصی

5- isolation

6- mindfulness

7- over-identification

1- Gross

2- self-kindness

3- self-judgments

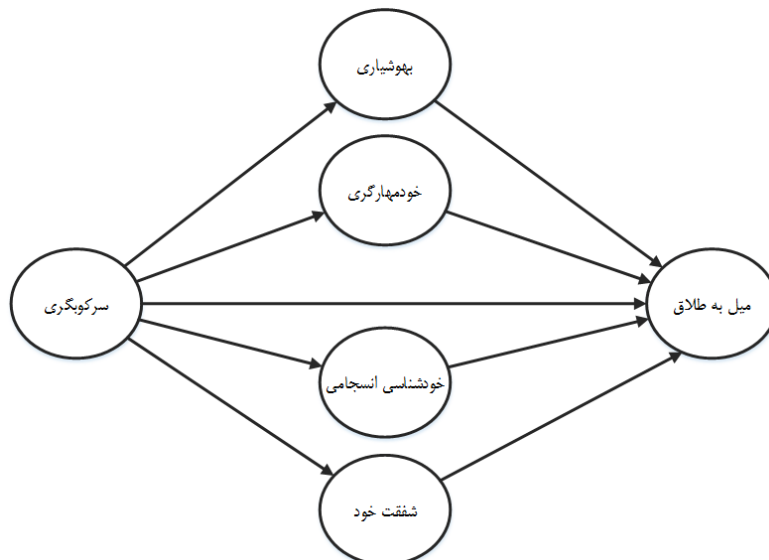
4- common humanity

در بلند مدت نتایج بهتری به دست می‌آورند زیرا در انجام به موقع تکالیف‌شان بهتر هستند، از فعالیت‌هایی که با کارشان تداخل دارد اجتناب می‌کنند، از زمان استفاده موثری می‌کنند و مسیرهای مناسب تری انتخاب می‌کنند.

لذا با توجه به مدل مفهومی ارائه شده می‌توان بیان نمود که استفاده از مکانیسم‌های دفاعی در زوجین متقاضی طلاق می‌تواند نتیجه وجود تعارضات زناشویی در این خانواده‌ها باشد که منجر به استفاده ناکارآمدی از مکانیسم‌های دفاعی (خودفریبی و دگر فریبی) در جهت انکار واقعیت می‌شود که متعاقبا باعث عدم حل مشکلات و ایجاد تحریف‌های شناختی بین زوجین شده و در نهایت منجر به تسهیل فرایند طلاق شود. نکته مهم این که در این میان فرایندهای خودشناختی زوجین خصوصا فرایندهای خودنظم بخشی آنان می‌تواند مطابق مدل ارائه شده رابطه بین مکانیسم سرکوبگری و میل به طلاق را تحت تاثیر قرار دهد.

افزون گردیده و رفتارهای اجتنابی و خود تخریبی و سرزنش دیگران فضا را برای شفقت بر خود و زندگی در حال و اکنون تنگ خواهد نمود که در نهایت، به گسست هر چه بیش تر روابط و شکل گیری تعارضات بین فردی منتهی خواهد شد.

در نهایت، برای تکمیل فرآیند خود نظم دهی، افزون بر آگاهی از وضعیت فعلی و مقایسه آن با استانداردها، نیاز به اقدام جهت کاهش فاصله بین این دو وضعیت وجود دارد که خود مهارگری تکمیل کننده این فرآیند و چرخه است. خودمهارگری، تنظیم خود در پاسخ به اهداف، اولویت‌ها و تقاضاهای محیطی است (۴۹). خودمهارگری فرآیندی است که افراد از راه آن تمایلاتشان را مدیریت می‌کنند و افکار، احساسات، تکانه‌ها و عملکردشان را در مسیر اهداف و رفتارهای استاندارد، کنترل و حفظ می‌کنند. در واقع خودمهارگری از راه ایجاد تناسب بهینه بین خود و محیط منجر به تغییر و سازگاری می‌شود و عنصر اساسی خودنظم دهی است (۴). به طور کلی افراد با خودمهارگری بالا

شکل ۱- مدل مفهومی پژوهش

۳. بین سرکوبگری (خودفریبی و دگرفریبی) و فرآیندهای خودنظم بخشی رابطه وجود دارد.
۴. مدل روابط ساختاری بین سرکوبگری و میل به طلاق با میانجی‌گری متغیرهای خودنظم بخشی با داده‌های پژوهش برازش دارد.

روش پژوهش

از آنجایی که این پژوهش در پی بررسی نقش میانجی فرایندهای خودشناختی در رابطه بین سرکوبگری (خودفریبی و دگر فریبی) با میل به طلاق در زنان و مردان متقاضی طلاق و در آن سعی شده است با طراحی مدل فرضی بر اساس مبانی

بنابراین، با توجه به مدل ارائه شده می‌توان بیان کرد که هدف این پژوهش بررسی خودفریبی و دگر فریبی در زوجین و تعیین نقش میانجی فرایندهای خودشناختی در رابطه بین سرکوبگری (خودفریبی و دگر فریبی) با میل به طلاق است. بنابراین، با توجه به اهمیت این موضوع، فرضیاتی که این پژوهش در صدد پاسخگویی به آن‌ها می‌باشد عبارتند از:

۱. بین سرکوبگری (خودفریبی و دگرفریبی) و میل به طلاق رابطه وجود دارد.
۲. بین فرایندهای خود نظم بخشی و میل به طلاق رابطه وجود دارد.

روایی این مقیاس نیز در حد بالایی گزارش شده به طوری که هم بستگی‌های بسیار بالایی ($p < 0/0001$) را با تعدادی از متغیرهای سلامت روان داشته است (۷) و همسانی درونی آن روی نمونه ایرانی، ۰/۸۱ و نمونه آمریکایی ۰/۸۲ گزارش شده است (۲۰). آلفای کرونباخ این مقیاس در پژوهش حاضر معادل ۰/۸۷ می‌باشد.

خودمهارگری: شامل ۱۳ عبارت است که به منظور سنجش گرایش خودمهارگری ساخته شده و دامنه پاسخ ۵ درجه‌ای از "اصلاً" تا "بسیار زیاد" دارد. این مقیاس دارای پایایی و روایی مطلوب است (۴). بررسی‌های اخیر نشان داده است که این فرم از دو عامل همبسته تشکیل شده است (۴۴). این دو عامل شامل، پایداری هیجانی که نشان دهنده خودمهارگری بازدارنده است؛ یعنی ظرفیت مهار تکانه‌های ناهمخوان با اهداف که با مفهوم تأخیر ارضاء نزدیک است. عامل دوم، انضباط، نشان‌دهنده وجه برانگیزنده خودمهارگری در جهت انجام رفتارهای همخوان با استانداردهای شخصی است (۲۸). آلفای این مقیاس در پژوهش اصلی ۰/۸۵ گزارش شده است. آلفای کرونباخ این مقیاس در پژوهش حاضر معادل ۰/۸۵ می‌باشد.

مقیاس شفقت خود - فرم کوتاه: مقیاس کوتاه شفقت خود شامل سه عامل اصلی مهربانی با خود در مقابل قضاوت خود، احساس مشترکات انسانی در مقابل انزوا و بهوشیاری در مقابل همانندسازی است. این مقیاس دربرگیرنده ۱۲ ماده است که پاسخ دهندگان در طیف لیکرت ۵ درجه‌ای (۱: تقریباً هرگز تا ۵: تقریباً همیشه) به عبارت‌ها پاسخ می‌دهند. نف و همکاران (۲۰۰۸) این مقیاس را در کشورهای تایلند، تایوان و آمریکا مورد آزمون قرار دادند و ضریب آلفای آن را به ترتیب ۰/۷۸، ۰/۹۵ و ۰/۸۶ به دست آوردند. ریس و همکاران (۳۹) نیز در مطالعه خود همسانی درونی مقیاس را ۰/۸۶ گزارش کردند. آلفای کرونباخ این مقیاس در پژوهش حاضر معادل ۰/۹۳ می‌باشد.

سرکوبگری (فرم کوتاه سیاهه سازگاری واینبرگر): فرم کوتاه سیاهه سازگاری واینبرگر و شوارتز (۵۵) شامل ۳۷ ماده است که در یک مقیاس ۵ درجه‌ای از ۱ (نادرست) تا ۵ (درست) نمره گذاری می‌شود. این سیاهه شامل ۳ زیرمقیاس اصلی "پیشانی، بازداری و سرکوبگری" است. از تلاقی سطوح بالا و پایین پیشانی ذهنی با سطوح بالا، متوسط و پایین بازداری خود و سرکوبگری، ۶ گروه تیپ شناسی از الگوهای سطح بالاتر شخصیت شکل می‌گیرد (واکنشی، حساس، خجالتی، ضداجتماعی، مطمئن به خود و سرکوبگر). این سیاهه دارای همسانی درونی بالای ۰/۸۵ در انواع نمونه‌ها و اعتبار

نظری و یافته‌های پژوهش‌های گذشته، مجموعه‌ای از روابط بین متغیرهای موجود را در نمودار مسیر با استفاده از مدل معادلات ساختاری بررسی، پیش بینی و تحلیل نماید، در زمره طرح‌های غیرآزمایشی و به طور دقیق تر طرح همبستگی از نوع مدل معادلات ساختاری قرار می‌گیرد.

جامعه آماری و نمونه

جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه زنان و مردان متقاضی طلاق مراجعه کننده به سازمان بهزیستی شهرستان بندرعباس در سال ۹۸ می‌باشد. حجم نمونه بر اساس مفروضه‌های پژوهش معادلات ساختاری و تعداد پارامترها ۳۸۰ نفر تعیین شد و برای تعیین اعضای نمونه آماری روش نمونه گیری تصادفی چند مرحله‌ای استفاده شد.

ابزارهای پژوهش

خودشناسی انسجامی

این مقیاس توسط قربانی و همکاران (۲۰)، با ادغام دو وجه تجربه‌ای و تأملی خودآگاهی به منظور سنجش خودشناسی مبتنی بر ادغام گذشته با آگاهی تجربی کنونی و پیوستن آن به آینده مطلوب ساخته شده است. این ابزار دارای ۱۲ ماده و دارای مقیاس پاسخ گویی لیکرت پنج درجه‌ای است. و دامنه درجه پاسخ‌های آن از ۱ (عمدتاً درست)، تا ۵ (عمدتاً نادرست) می‌باشد. همسانی درونی، روایی ملاک و همگرایی این مقیاس در ایران و آمریکا مطلوب گزارش شده است (۲۰). اعتبار این ابزار در مطالعاتی که شخصیت، سلامت روانی، روان‌شناسی مذهب (۱۸) و مقابله و خود تنظیمی (۱۷) را مورد آزمون قرار داده اند تأیید شده است. وگت و کالوین (۵۲) مطرح کردند: " خود گزارشی‌ها از خودشناسی معمولاً دارای اطلاعات مفید نیستند زیرا افرادی که خودشان را خوب نمی‌شناسند احتمالاً از بی‌خبری خودآگاهی ندارند" برای بررسی این امر طهماسب و همکاران (۴۷) نتایج خودگزارشی را با گزارش هم‌تا مقایسه کردند که بیانگر اعتبار این ابزار بود. آلفای کرونباخ این مقیاس در این پژوهش معادل ۰/۸۳ می‌باشد.

به‌شیری: مقیاس ۱۵ سوالی توجه و آگاهی هشیارانه که توسط براون و رایان (۷)، ساخته شده است در برگیرنده تجارب فرارونده خود به صورت منعطف، غیرقضاوتی و پذیرا است (۶). پاسخ‌های افراد را در طیف لیکرت و دارای دامنه پاسخ تقریباً همیشه (۱) تا تقریباً هیچ وقت (۶) درجه بندی می‌کند. نمرات بالا در این مقیاس نشان دهنده بهوشیاری یا خودآگاهی بالا است.

¹-Colvin & Vogt

میل به طلاق $9/28 \pm 19/87$ به دست آمده است. میانگین و انحراف معیار بهوشیاری $16/56 \pm 60/34$ به دست آمده است. همچنین، میانگین و انحراف معیار متغیر خودمهارگری $7/66 \pm 46/09$ محاسبه شده است. میانگین و انحراف معیار متغیر خودشناسی انسجامی $6/61 \pm 41/13$ به دست آمده است و همچنین، میانگین و انحراف معیار متغیر شفقت خود $6/49 \pm 37/81$ به دست آمده است. میانگین و انحراف معیار متغیر سرکوبگری به میزان $5/13 \pm 37/11$ به دست آمده است.

میل به طلاق با چولگی $1/04$ و کشیدگی $1/13$ گزارش شده است. میزان چولگی و کشیدگی برای متغیر بهوشیاری $0/603 -$ و $0/033 +$ به دست آمده است. میزان چولگی و کشیدگی برای متغیر خودمهارگری $0/008 -$ و $0/844 +$ به دست آمده است. میزان چولگی و کشیدگی برای متغیر خودشناسی انسجامی $0/371 -$ و $0/080 +$ به دست آمده است. میزان چولگی و کشیدگی برای متغیر شفقت خود $0/277 +$ و $0/969 -$ به دست آمده است. همچنین، میزان چولگی و کشیدگی برای متغیر سرکوبگری $0/139 -$ و $0/129 -$ به دست آمده است. بر اساس نتایج آزمون چولگی و کشیدگی، زمانی توزیع نمرات نرمالی هستند که مقادیر به دست آمده بین $2+$ و $2-$ باشند. بر اساس نتایج به دست آمده، از آنجایی که نتایج چولگی و کشیدگی متغیرهای فوق بین $2+$ و $2-$ قرار دارند، از این رو حالت نرمالی دارند.

آزمون باز - آزمون مناسب است (48). ساختار عاملی و همسانی درونی مناسب، این سیاهه در نمونه ایرانی مورد تایید قرار گرفته است (43). آلفای کرونباخ این مقیاس در این پژوهش معادل $0/89$ می باشد.

پرسشنامه میل به طلاق: این مقیاس اولین بار توسط روزولت، جانسون و مورو (1986) طراحی شد. این پرسشنامه 14 سؤالی است که برای ارزیابی زوجی مستعد و متمایل به طلاق به کار می رود. هر ایتیم به وسیله یک مقیاس 7 درجه‌ای نمره گذاری می شود که نمره بالا حاکی از میزان بالای تمایل به طلاق می باشد. در این پژوهش تنها دو مقیاس تمایل برای خارج شدن و تمایل به مسامحه استفاده شد. ضریب آلفای به دست آمده توسط مبدعان این پرسشنامه، برای بعد خارج شدن $0/91$ و برای بعد مسامحه $0/86$ می باشد. در ایران نیز این پرسشنامه توسط داوودی، اعتمادی و بهرامی (10) مورد ارزیابی قرار گرفت. ضریب آلفای بدست آمده توسط آن‌ها به ترتیب $0/89$ ، $0/72$ بوده است. آلفای کرونباخ این مقیاس در این پژوهش معادل $0/85$ می باشد.

یافته‌های پژوهش

پژوهشگر در این بخش ابتدا به گزارش شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش پرداخته است. میانگین و انحراف معیار متغیر

جدول ۱- بررسی پیش فرض عدم هم خطی متغیرهای پیش بین

متغیر وابسته	متغیرهای مستقل	ضریب تولرانس	عامل تورم واریانس
میل به طلاق	بهوشیاری	$0/819$	$1/22$
	خودمهارگری	$0/778$	$1/28$
	خودشناسی انسجامی	$0/599$	$1/67$
	شفقت خود	$0/636$	$1/57$
	سرکوبگری	$0/873$	$1/14$

از تأیید عدم هم خطی متغیرهای پیش بین بود و با توجه به تأیید پیش فرض‌های مطرح شده از معادلات ساختاری استفاده شد. بنابراین ابتدا اثرات مستقیم متغیرهای پژوهش و سپس اثرات غیرمستقیم آن‌ها در مدل ارائه شده مورد بررسی قرار گرفت.

هراندازه ضریب تولرانس کم و نزدیک صفر باشد نشان می دهد هم خطی بالاست و همچنین، عامل تورم واریانس هراندازه از 2 بیش تر باشد نشان دهنده این است که هم خطی بالا است. بر اساس نتایج به دست آمده، ضرایب تولرانس و عامل تورم واریانس متغیرهای پژوهش در سطح مناسبی قرار دارد که نشان

جدول ۲- میزان و سطح معناداری اثرات مستقیم

متغیر ملاک	متغیر پیش بین	اثر مستقیم	Sig.
میل به طلاق	بهوشیاری	$0/001$	$0/964$
	خودمهارگری	$0/135$	$0/071$
	خودشناسی انسجامی	$-0/132$	$0/067$
	شفقت خود	$-0/186$	$0/010$
	سرکوبگری	$-0/265$	$0/010$
بهوشیاری		$-0/031$	$0/548$

۰/۰۱۰	۰/۱۹۹	سرکوبگری	خودمهارگری
۰/۰۱۰	۰/۳۲۹		خودشناسی انسجامی
۰/۰۱۰	۰/۱۷۶		شفقت خود

مورد رابطه میل به طلاق و سرکوبگری تأیید می‌شود، فرضیه دوم تنها در مورد رابطه میل به طلاق با شفقت خود تأیید می‌شود و نیز در فرضیه جزئی سوم در مورد رابطه سرکوبگری با خودمهارگری، خودشناسی انسجامی و شفقت خود تأیید می‌شود. بمنظور بررسی اثرات غیرمستقیم از آن جایی که در برنامه Amos صرفاً اثر غیرمستقیم کل ارائه می‌شود و اثرات غیرمستقیم هر میانجی به صورت جداگانه ارائه نمی‌شود از روش پریچر و هیز^۱ (۲۰۰۸) استفاده شد.

بر اساس نتایج به دست آمده در متغیر ملاک میل به طلاق، تنها شفقت به خود با میزان $-0/186$ و سرکوبگری با میزان $-0/265$ می‌تواند به صورت معناداری میل به طلاق را به صورت مستقیم پیش‌بینی نمایند اما بهوشیاری، خودمهارگری و خودشناسی انسجامی توان پیش‌بینی معنادار میل به طلاق را ندارند. همچنین، نتایج نشان داد که سرکوبگری می‌تواند به صورت معناداری خودمهارگری، خودشناسی انسجامی و شفقت خود را به ترتیب با میزان $0/199$ ، $0/329$ و $0/176$ پیش‌بینی نماید، اما توان پیش‌بینی بهوشیاری را ندارد. با توجه به این نتایج، فرضیه اول در

جدول ۳- میزان و سطح معناداری اثرات غیرمستقیم

مسیر	اثر	بوت	حدپایین	حدبالا
سرکوبگری بر میل به طلاق از طریق بهوشیاری	$-0/004$	$0/003$	$-0/010$	$0/005$
سرکوبگری بر میل به طلاق از طریق خودمهارگری	$0/024$	$0/015$	$-0/006$	$0/058$
سرکوبگری بر میل به طلاق از طریق خودشناسی انسجامی	$-0/036$	$0/020$	$-0/077$	$0/002$
سرکوبگری بر میل به طلاق از طریق شفقت خود	$-0/028$	$0/013$	$-0/058$	$0/004$
اثر کل	$-0/041$	$0/023$	$-0/088$	$0/003$

در روش پریچر و هیز (۲۰۰۸) اندازه اثر غیرمستقیم زمانی معنادار نیست که صفر بین حدپایین و حدبالا قرار بگیرد. با توجه به نتایج به دست آمده، مقدار به دست آمده برای بهوشیاری با میزان $-0/004$ ، خودمهارگری $0/024$ و خودشناسی انسجامی $-0/036$ معنادار نیست و تنها اثر غیرمستقیم سرکوبگری بر میل به طلاق از راه شفقت خود با میزان $-0/028$ معنادار است.

برای بررسی فرضیه چهارم پژوهش بررسی برازش کلی مدل انجام گرفت. بر این اساس نتایج بدست آمده در مرحله اول بررسی برازش کلی مدل، شاخص‌ها نشان‌دهنده برازش نامطلوب مدل بودند. از این رو بر اساس برخی از اصلاحات به صورت برقراری رابطه بین خطاها، خلاصه نهایی شاخص‌های برازش به صورت زیر است:

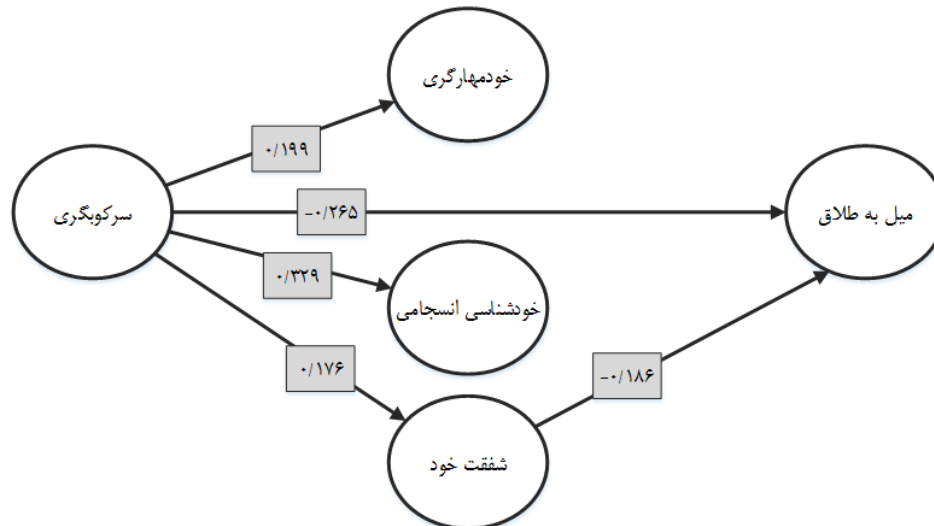
جدول ۴- نتایج شاخص‌های برازش مدل مرحله دوم

AG	G	N	IF	T	C	R	RMSE	χ^2	P	χ^2
FI	FI	FI	I	LI	FI	FI	A	/ df		
/۹۷۳	۹۹	۹۹	۹۹	۹۸	۹۹	۹۵	۰/۰۲۹	۳۱	/۲۶۳	۵/۲۴
.	۰/۶	۰/۱	۰/۸	۰/۹	۰/۸	۰/۵		۱/	.	

AGFI بالاتر از $0/9$ هستند که نشان می‌دهد مدل برازش بسیار خوبی دارد. از این رو فرضیه کلی نیز پژوهش تأیید می‌شود. بر اساس مطالب مطرح شده در بخش یافته ها، مدل نهایی پژوهش پس از حذف مسیرهای غیرمعنی دار در شکل ۱ ارائه شده است.

بر اساس نتایج جدول فوق مقدار χ^2 دو با میزان $5/24$ معنادار نیست؛ شاخص CMIN/DF با میزان $1/31$ کمتر از 3 است؛ شاخص RMSEA با میزان $0/029$ کمتر از $0/08$ است و شاخص‌های GFI ، IFI ، RFI ، CFI ، NFI ، TLI و

1 - Macro Preacher & Hayes

شکل ۲- مدل نهایی پژوهش

بحث و نتیجه گیری

نتایج این پژوهش نشان داد سرکوبگری (خودفریبی و دگر فریبی) از راه خودشناسی انسجامی، شفقت خود، بهوشیاری و خودمهارگری میل به طلاق را در زوجین پیش‌بینی می‌کند. همچنین، سرکوبگری می‌تواند به صورت معناداری خودمهارگری، خودشناسی انسجامی و شفقت خود را در زوجین پیش‌بینی، اما توان پیش‌بینی بهوشیاری را ندارد. تبیین اوا اینکه سرکوبی به عنوان یک مکانیزم دفاعی ناسالم باعث می‌شود افراد از راهبردهای خودفریبی و دگرفریبی استفاده کنند. تا از تعارض‌ها فاصله بگیرند و احساسات و موارد منفی را سرکوب کنند. طبق یافته جراتز و همکاران (۱۲) افزایش سطح سرکوب می‌تواند به افزایش تاثیرات منفی در بلند مدت منتهی شود. اینکه سرکوب گرها توجه خود را از محرک‌های تهدید کننده منحرف می‌کنند و احساسات منفی مربوط با آن را انکار می‌کنند (۳۳) باعث می‌شود تعارض تداوم پیدا کند و همچنین، مسائل و تعارض‌های حل نشده بسیاری بین زوجی باقی می‌ماند. بنابراین، خودفریبی و سرکوب در طولانی مدت نه تنها عوارض مخرب تعارض را کم نمی‌کند بلکه با تداوم بخشیدن به آن باعث عمیق‌تر شدن و دلزدگی افراد می‌شود. از بین فرایندهای خودنظم‌بخشی شفقت خود پیش‌بینی کننده قویتری برای جلوگیری از میل به طلاق می‌باشد. شفقت خود به وسیله‌ی کاهش حالت‌های دفاعی و خود سرزنشی، روابط را بهبود یا ارتقا می‌بخشد (۳۵). افرادی که شفقت به خود داشته باشند زمانی که در بافت بین فردی رویدادی منفی پیش بیاید با خود و دیگری به طور مهربانانه برخورد می‌کنند، انتقاد و سرزنش را کنار می‌گذارند و با اعمال موثر در دست یابی به بهزیستی تلاش می‌کنند. بر اساس پژوهش زسین، دیخوزر و گابارد (۵۷) بین رضایت از زندگی و شفقت خود رابطه

وجود دارد. افزون بر این، افراد مشفق امیدواری و افکار درونی مثبت را نشان می‌دهند که می‌توانند رابطه میان شفقت خود و رایت از زندگی را مدیریت کنند (۵۶).

جالب توجه است چرا سرکوبگری نتوانسته بهوشیاری را پیش‌بینی کند می‌توان به پژوهش مایرز استناد کرد چون مهارت خاصی در سرکوب احساسات منفی دارند. ابتدا اینکه سرکوبگرها بینش کم‌تری به احساسات خود دارند (۳). هشیاری اولیه سرکوبگرها با یک مرحله خوددراری همراه است که شامل جهت گیری شناختی است که تجربه بهوشیارانه اضطراب را مانع می‌شوند این مرحله شامل دسترسی محدود به اطلاعات می‌شود (۱۱). این احتمال وجود دارد که سرکوبگرها خاطرات منفی و کم‌تر خاص خود را بازیابی کنند تا دچار اضطراب بهوشیارانه نشوند (۱۴). بنابراین سرکوبگرها می‌توانند از انواع مانورهای خود فریبی برای پرهیز از هوشیاری، از تهدید و تاثیرات منفی بهره بگیرند (۵). در نگاه اول، سبک سرکوبی به نظر مفید می‌آید زیرا می‌تواند از پریشانی عاطفی روزمره بکاهد، در عین حال بسیاری از نتایج بلند مدت تر مرتبط با سبک مقابله‌ای سرکوبگرانه منفی هستند که به چند شکل دیده می‌شوند. ابتدا این که سرکوبگرها بینش کم‌تری به احساسات خود دارند (۹). دوم اینکه مشکل آن‌ها در به خاطر آوردن رویدادهای منفی ممکن است با هزینه‌های پرداخت شده آن‌ها در ارتباط باشد زیرا گذشته معمولاً به عنوان راهنمایی برای عمل در زمان حال یا آینده به کارگرفته می‌شود (۱۳). سوم اینکه افزایش سطح سرکوب خاطرات زندگی نامهای منفی می‌تواند به افزایش تاثیرات منفی در بلند مدت منتهی شود (۱). در نتیجه این فرایندها، مشکلات بین فردی (۴۱) و سوگیری‌ها در آسیب شناسی روابط بین فردی (زوجین) به صورت سوء تفاهم‌ها، نگرش‌های تحریف شده، گمانه‌های

مقطعی بودن آن اشاره کرد از محدودیت‌های این پژوهش گروهی از زوجین در یک دوره زمانی مورد بررسی قرار گرفتند که حاضر به همکاری شدند و مقطعی بودن پدیده مورد مطالعه، بنابراین، باید در تعمیم دادن نتایج به سایر جانب احتیاط رعایت شود.

ملاحظات اخلاقی

این مقاله مورد تایید کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان و با کد اخلاق IR.HUMS.REC.1400.217 قرار گرفت. اصول اخلاقی تماما در این مقاله رعایت شده است. شرکت کنندگان اجازه داشتند هر زمان که مایل بودند از پژوهش خارج شوند. همچنین، همه شرکت کنندگان در جریان روند پژوهش بودند. اطلاعات آن‌ها محرمانه نگه داشته شد.

حامی مالی

این مقاله برگرفته از رساله دکتری نویسنده اول در گروه مشاوره، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه هرمزگان می‌باشد.

مشارکت نویسندگان

تمام نویسندگان در آماده سازی این مقاله به صورت یکسان مشارکت داشته اند.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان این مقاله تعارض منافع ندارد.

تشکر و قدردانی

از تمام مشارکت کنندگان مطالعه که انجام این پژوهش بدون همکاری آن‌ها امکان‌پذیر نبود و همچنین، از سرپرست مرکز مشاوره و شیرخوارگاه بهزیستی بندرعباس که در شناسایی مراجعان ما را یاری دادند، تشکر و قدردانی می‌شود.

References

- 1- Agahheris, M., Ezzati, K., Dousti, A., & Pallooji, A. (2019). Effectiveness of Cognitive-Behavior Training on Modifying Self and Other-Deception among Females with Irrational Beliefs. *International Journal of Applied Behavioral Sciences*. J; 1: 6(2):10-8. [https://doi.org/10.22037/ijabs.v6i2.24004]
- 2- Arocho R. (2021). Changes in expectations to marry and to divorce across

نادرست، اهداف و انتظارات غیر واقع بینانه خود را نشان می‌دهند. (۴۱)

تعارض‌های بین فردی درزوجین نزدیکی زیادی با خودنظم‌دهی و آگاهی هیجانی دارد. فقدان آگاهی از هیجان‌ها منجر به تشدید هیجان‌ها و یا سرکوب آن‌ها می‌شود. از آنجایی که در روابط بین زوجین تعارض بیش‌تری نسبت به سایر روابط ایجاد و تکرار می‌شود، عدم شناخت و تنظیم هیجان منجر به رفتارهای غیر انطباقی می‌شود. هر چه میزان این آگاهی کم‌تر باشد افراد از الگوهای خودفریبی بیش‌تری برای اجتناب از رو به رو شدن با موقعیت متعارض و یا تحریف واقعیت استفاده می‌کنند. بنابراین، میزان آگاهی و ساخت فرد راهبردهای خودفریبی و سرکوبی را کاهش می‌دهد.

با توجه به اهمیت زیاد خانواده و بقای آن و همچنین، افزایش آمار طلاق به نظر می‌رسد نیاز به بررسی بنیادی تر عوامل سلامت زوجین و تاثیر گذاری متغیرهای فردی بر روی روابط فرد در خانواده پدیده‌ای اجتناب‌ناپذیر باشد. خودفریبی و دیگر فریبی راهبرد مهمی در برخورد با هیجان‌ات متعارض بشمار می‌رود و پیش از این‌که در حوزه بین فردی رشد کند، مکانیزمی درون فردی می‌باشد. در مجموع، پژوهش‌ها اجتناب سرکوبگرها را از عواطف منفی نشان می‌دهند، اما به نظر می‌رسد تناقض پرننگی در نتایج آنی و پایانی راهبردهای خود فریبی وجود دارد.

بنابراین، با توجه به نقش مهم کیفیت روابط زوجین و برای ارزیابی آن باید عوامل تاثیر گذار بر آن و فرآیندهای روان‌شناختی مربوطه را در نظر بگیریم.

پیشنهاد می‌شود جهت درک بهتر و عمیق‌تر پدیده خودفریبی و دگر فریبی زوجین از پژوهش‌های طولی نیز برای رسیدن به این هدف استفاده شود. همچنین، پیشنهاد می‌شود مشاوران در بحث مشاوره پیش از ازدواج و پیشگیری از طلاق به سازه‌های خودنظم‌دهی و ابعاد خود فریبی و دیگر فریبی بیش از سایر ابعاد توجه داشته باشند. محدودیت‌های پژوهش حاضر می‌توان به

the transition to adulthood. *Emerging Adulthood*. 9(3):217-28. [https://doi.org/10.1177%2F2167696819879008].

3- Barger, S.D., Kircher, J.C., & Croyle, R.T. (1997). The effects of social context and defensiveness on the physiological responses of repressive copers. *Journal of personality and social psychology*. 73(5):1118. [https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0022-3514.73.5.1118]

- 4- Baumeister, R.F., Gailliot, M., DeWall, C.N., & Oaten, M. (2006). Self-regulation and personality: How interventions increase regulatory success, and how depletion moderates the effects of traits on behavior. *Journal of personality*. 74(6):1773-802. [https://doi.org/10.1111/j.1467-6494.2006.00428.x]
- 5- Behjati, Z., Saedi, Z., Noorbala, F., Enjedani, E., & Meybodi, F.A. (2011). Integrative self-knowledge and mental health. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*. 1: 30:705-8. [https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2011.10.137]
- 6- Brown, K.W., Ryan, R.M., & Creswell, J.D. (2007). Mindfulness: Theoretical foundations and evidence for its salutary effects. *Psychological inquiry*. 19:18(4):211-37. [https://doi.org/10.1080/10478400701598298]
- 7- Brown, K.W., & Ryan, R.M. (2003). The benefits of being present: mindfulness and its role in psychological well-being. *Journal of personality and social psychology*. 84(4):822. [DOI:10.1037/0022-3514.84.4.822]
- 8- Codd, J., & Myers, L. B. A. (2009). study of coping style and ethnic differences in ratings of self and personal risk. Unpublished dissertation, Brunel University. [http://dx.doi.org/10.1080/08870440008400301]
- 9- Davis, Penelope J. (1990). Repression and the inaccessibility of emotional memories.
- 10- Davoodi, Z., Etemadi, A.; Bahrami, F., & and Shah Siah, M. (2011). The effect of short-term solution-oriented couple therapy approach on marital adjustment in men and women prone to divorce in Isfahan. *Journal of Principles of Mental Health*. (3) 190-199.[in persian]
- 11- Derakshan, N., Eysenck, M.W., & Myers, L.B. (2007). Emotional information processing in repressors: The vigilance-avoidance theory. *Cognition and Emotion*. Dec 1; 21(8):1585-614. [https://doi.org/10.1080/02699930701499857]
- 12- Geraerts, E., Merckelbach, H., Jelicic, M., & Smeets, E. (2006). Long term consequences of suppression of intrusive anxious thoughts and repressive coping. *Behaviour Research and Therapy*. 1:44(10):1451-60. [https://doi.org/10.1016/j.brat.2005.11.001]
- 13- Geraerts, E., Merckelbach, H., Jelicic, M., & Smeets, E. (2006). Long term consequences of suppression of intrusive anxious thoughts and repressive coping. *Behaviour Research and Therapy*. 1: 44(10):1451-60. [https://doi.org/10.1016/j.brat.2005.11.001]
- 14- Geraerts, E. (2012). Cognitive underpinnings of recovered memories of childhood abuse. *True and False Recovered Memories*. 175-91.
- 15- Barger, S.D., Kircher, J.C., & Croyle, R.T. (1997). The effects of social context and defensiveness on the physiological responses of repressive copers. *Journal of personality and social psychology*. 73(5):1118. [https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0022-3514.73.5.1118]
- 16- Ghorbani, N., Bing, M.N., Watson, P.J., Davison, H.K., & LeBreton, D.L. (2003). Individualist and collectivist values: Evidence of compatibility in Iran and the United States. *Personality and Individual Differences*. 1: 35(2):431-47. [https://doi.org/10.1016/S0191-8869(02)00205-2]
- 17- Ghorbani, N., Cunningham, C.J., & Watson, P.J. (2010). Comparative analysis of integrative self-knowledge, mindfulness, and private self-consciousness in predicting responses to stress in Iran. *International Journal of Psychology*. 45(2):147-54. [https://doi.org/10.1080/00207590903473768]
- 18- Ghorbani, N., Mousavi, A., Watson, P.J., & Chen, Z. (2011). Integrative self-knowledge and the harmony of purpose model in Iranian autoimmune patients. *Electronic Journal of Applied Psychology*. 7(2):1-8.
- 19- Ghorbani, N., Watson, P.J., Farhadi, M., & Chen, Z. (2014). A multi-process model of self-regulation: Influences of

- mindfulness, integrative self-knowledge and self-control in Iran. *International Journal of Psychology*. Apr;49 (2):115-22. [https://doi.org/10.1002/ijop.12033]
- 20- Ghorbani, N., Watson, P.J., & Hargis, M.B. (2008). Integrative Self-Knowledge Scale: Correlations and incremental validity of a cross-cultural measure developed in Iran and the United States. *The Journal of Psychology*. 1:1 42(4):395-412. [https://doi.org/10.3200/JRPL.142.4.395-412]
- 21- Ghorbani, N., Watson, P.J., Shamohammadi, K., & Cunningham, C.J. (2009). Post-critical beliefs in Iran: Predicting religious and psychological functioning. In *Research in the Social Scientific Study of Religion*, Volume 20, 1. Pp: 151-194. Brill. [https://doi.org/10.1163/ej.9789004175624.i-334.50]
- 22- Ghorbani, N. (2016). *From the line to conflict triangle*. Tehran publishing. [In Persian].
- 23- Gross, J.J., & John, O.P. (2003). Individual differences in two emotion regulation processes: implications for affect, relationships, and well-being. *Journal of personality and social psychology*. 85(2):348. [https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0022-3514.85.2.348]
- 24- Gross, James J. (2014). "Emotion regulation: conceptual and empirical foundations. Pp: 3–20. The Guilford Press.
- 25- Kayser K, Rao SS. Process of disaffection in relationship breakdown. In *Handbook of divorce and relationship dissolution 2013*; 19. Pp: 217-238. Psychology Press.
- 26- Leary, M.R., Allen, A.B., & Terry, M.L. (2011). Managing social images in naturalistic versus laboratory settings: Implications for understanding and studying self-presentation. *European Journal of Social Psychology*. 41(4):411-21. [https://doi.org/10.1002/ejsp.813]
- 27- Lynch, T.R., Robins, C.J., & Morse, J.Q. (2001). Couple functioning in depression: The roles of sociotropy and autonomy. *Journal of Clinical Psychology*. 57(1):93-103. [DOI: 10.1002/jclp.10226]
- 28- Maloney, P.W., Grawitch, M.J., & Barber, L.K. (2012). The multi-factor structure of the Brief Self-Control Scale: Discriminant validity of restraint and impulsivity. *Journal of Research in Personality*. 1:46(1):111-5. [https://doi.org/10.1016/j.jrp.2011.10.001]
- 29- Mazzarantani, J. (2011). *The divorce survival guide: What you need to know to protect your emotional and financial security*. Miami: Jules Mazzarantani PLLC.
- 30- Mousavi, A., Ghorbani, N. (2006). Self-criticism, self-knowledge and mental health. *Journal of psychological studies*. 2 (4). 2006:75-93.
- 31- Myer, L. B. (2010). The importance of the repressive coping style. findings from 30 years of research. *Anxiety, Stress & Coping* 23: 3e17. [doi: 10.1080/10615800903366945]
- 32- Myers, L.B., Burns, J.W., Derakshan, N., Elfant, E., Eysenck, M.W., & Phipps, S. (2008). Current issues in repressive coping and health. In Vingerhoets A J, Nyklíček I, Denollet J. (Eds.), *Emotion regulation. Conceptual and clinical issues*. 69–86. [New York: Springer. [https://doi.org/10.1007/978-0-387-29986-0_5]
- 33- Myers, L.B., & McKenna, F.P. (1996). The colour naming of socially threatening words. *Personality and Individual Differences*.; 1: 20(6):801-3. [https://doi.org/10.1016/0191-8869(96)00019-0]
- 34- Myers, L.B., & Reynolds, D. (2000). How optimistic are repressors? The relationship between repressive coping, controllability, self-esteem and comparative optimism for health-related events. *Psychology and Health*. 1; 15(5):677-87. [https://doi.org/10.1080/08870440008405479]
- 35- Neff, K.D., & Germer, C.K. (2013). A pilot study and randomized controlled trial of the mindful self-compassion program. *Journal of clinical psychology*. 69(1):28-44. [https://doi.org/10.1002/jclp.21923]
- 36- Neff, K.D. (2011). Self-compassion, self-esteem, and well-being. *Social and*

- personality psychology compass. 5(1):1-2. [https://doi.org/10.1111/j.1751-9004.2010.00330.x]
- 37- Neff, K.D. (2003). The development and validation of a scale to measure self-compassion. *Self and identity*. 1: 2(3):223-50. [DOI: 10.1080/15298860390209035]
- 38- Neff, K.D. (2009). The role of self-compassion in development: A healthier way to relate to oneself. *Human development*. 52(4):211. [doi: 10.1159/000215071]
- 39- Newton, T. L., & Contrada, R. J. (1992). Repressive coping and verbal autonomic response dissociation: The influence of social context. *Journal of personality and social psychology*. 62: 159-167.
- 40- Omidbeiki, M., Khalili, SH., Gholamali Lavasani, M., & Ghorbani, N. (2014). The Relationship between Mindfulness and Integrative Self - Knowledge with Marital Satisfaction. *Journal of Psychology*, 18 (Autumn) 327-341. [https://www.magiran.com/paper/1319970?lang=en]
- 41- Pascal, A., Christine, A., & Jean, L. (2008). Development and validation of the Cognitive Inventory of Subjective Distress. *International Journal of Geriatric Psychiatry* 23: 1175-1182
- 42- Raes, F., Pommier, E., Neff, K.D., & Van Gucht, D. (2011). Construction and factorial validation of a short form of the self-compassion scale. *Clinical psychology & psychotherapy*. 18(3):250-5. [https://doi.org/10.1002/cpp.702]
- 43- Saeedi, Z., Ghorbani, N., Sarafraz, M.R., & Shoar, T.K. (2020). A bias of self-reports among repressors: Examining the evidence for the validity of self-relevant and health-relevant personal reports. *International Journal of Psychology*. 55(1):76-82. [https://doi.org/10.1002/ijop.12560]
- 44- Sarafraz, M.R., Ghorbani, N., Watson, P.J., & Chen, Z. (2014). Interaction of self knowledge and selfcontrol. Unpublished manuscript. *Self and Identity*. 2, 223-250.
- 45- Surbey, M.K. (2011). Adaptive significance of low levels of self-deception and cooperation in depression. *Evolution and Human Behavior*. 1: 32(1):29-40. [https://doi.org/10.1016/j.evolhumbehav.2010.08.009]
- 46- Surbey, M.K. (2011). Adaptive significance of low levels of self-deception and cooperation in depression. *Evolution and Human Behavior*. 1:32(1):29-40. [https://doi.org/10.1016/j.evolhumbehav.2010.08]
- 47- Tahmasb, A.M., Ghorbani, N., & Watson, P.J. (2008). Relationships between self-and peer-reported integrative self-knowledge and the big five factors in Iran. *Current Psychology*. 27(3):169-76.
- 48- Tamagawa, R., Moss-Morris, R., Martin, A., Robinson, E., & Booth, R.J. (2013). Dispositional emotion coping styles and physiological responses to expressive writing. *British journal of health psychology*. 18(3):574-92.
- 49- Tangney, J.P., & Baumeister, R.F. (2004). Boone AL. High self-control predicts good adjustment, less pathology, better grades, and interpersonal success. *Journal of personality*. 72(2):271-324. [https://doi.org/10.1111/j.0022-3506.2004.00263.x]
- 50- Tate, B. (2008). A longitudinal study of the relationships among self-monitoring, authentic leadership, and perceptions of leadership. *Journal of Leadership & Organizational Studies*. 15(1):16-29. [https://doi.org/10.1177%2F1548051808318002]
- 51- Trivers, R. (2000). The elements of a scientific theory of self-deception. *Annals of the New York Academy of Sciences*. 907(1):114-31.
- 52- Vogt, D.S., & Colvin, C.R. (2005). Assessment of accurate self-knowledge. *Journal of Personality Assessment*. 1:84(3):239-51. [https://doi.org/10.1207/s15327752jpa8403_03]
- 53- Von Hippel, W., & Trivers, R. (2011). The evolution and psychology of self-deception. *Behavioral and brain sciences*. 1: 34(1):1. [doi:10.1017/S0140525X10001354]

54- Weinberger, D.A., & Schwartz, G.E. (1990). Distress and restraint as superordinate dimensions of self-reported adjustment: A typological perspective. *Journal of personality*. 58(2):381-417. [<https://doi.org/10.1111/j.1467-6494.1990.tb00235.x>]

55- Weinberger, D. A. (1990). The construct validity of the repressive coping style. In J. L. Singer (Ed), *Repression and dissociation: Implication for personality theory, psychopathology, and health*. Pp: 337-386. Chicago: University of Chicago press.

56- Yang, Y., Zhang, M., & Kou, Y. (2016). Self-compassion and life satisfaction: The mediating role of hope. *Personality and Individual Differences*. 1:98:91-5. [<https://doi.org/10.1016/j.paid.2016.03.086>]

57- Zessin, U., Dickhäuser, O., & Garbade, S. (2015). The relationship between self-compassion and well-being: A meta-analysis. *Applied Psychology: Health and Well-Being*. 7(3):340-64. [<https://doi.org/10.1111/aphw.12051>]